

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Leșencu Roman prin intermediul avocatului Sergiu Musteață,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cravenco Vasilii împotriva lui Leșencu Roman cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, prin care a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și restituită cererea de apel depusă de către Leșencu Roman,

c o n s t a t ă:

La 01 august 2014, Cravenco Vasilii prin intermediul reprezentantului, avocatul Scutelnic Constantin s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Leșencu Roman privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 11 ianuarie 2013 a încheiat cu Leșencu Roman contractul de împrumut (sub formă de recipisă) potrivit căruia i-a acordat lui Leșencu Roman un împrumut de 3 000 euro, ultimul fiind obligat să restituie suma împrumutată în decurs de 15 luni, începînd cu data de 01 februarie 2013 a cîte 200 euro lunar.

Susține reclamantul că pîrîtul și-a executat parțial obligațiile contractuale și a restituit o parte din suma împrumutată, acumulînd o datorie de 2000 euro, pe care refuză să o restituie benevol.

Remarcă reclamantul că nerespectarea obligațiilor de către Leșencu Roman privind restituirea integrală a sumei împrumutate pînă la data de 01 mai 2014, îi permite în conformitate cu art.619, 585 CC, să solicite încasarea dobînzii pentru fiecare zi de întîrziere.

Solicită reclamantul, încasarea din contul lui Leșencu Roman în beneficiul său a sumei restante de 2000 euro, 175 euro dobînda de întîrziere, 1 140 lei taxa de stat și 3000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 05 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă cu încasarea din contul lui Leșencu Roman în beneficiul lui Cravenco Vasilii 2 000 euro cu titlu de datorie restantă, 175 euro cu titlu de dobîndă de întîrziere pentru perioada 11 februarie 2013 – 28 iulie 2014, iar în total 2 175 euro, convertiți în valută națională a RM la rata de schimb a Băncii Naționale a RM la momentul executării plății. S-a încasat de la Leșencu Roman în beneficiul lui Cravenco Vasilii 1 140 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, 3 000 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total 4 140 lei.

La 04 noiembrie 2015, Leșencu Roman, prin intermediul reprezentantului, avocatul Sergiu Musteață a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 05 octombrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Leșencu Roman, acordîndu-i-se acestuia termen pînă la 22 februarie 2016, de lichidare a neajunsurilor, și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 855 lei, concomitent, comunicîndu-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În cadrul ședinței de examinare a cererii de apel, stabilită de instanța de judecată pentru data de 23 februarie 2016 ora 10:00, apelantul a depus apelul motivat, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat în legătură cu starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și restituită cererea de apel depusă de către Leșencu Roman cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motivul că nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 21 ianuarie 2016, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

La 09 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, Leșencu Roman prin intermediul avocatului Sergiu Musteață a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu pronunțarea unei noi încheieri privind acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, și anume achitarea taxei de stat.

În susținerea recursului reprezentantul recurentului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată din motiv că nu au fost înștiințați în mod legal privitor la data, locul și ora examinării apelului ca participanți la proces.

Susține că, nu a știut de existența încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 și prin urmare, nu a putut s-o execute. Despre existența acesteia a aflat de la avocat cu o zi înainte de ședința de judecată, pînă la acea dată nu a primit citație. În dimineața zilei de 23 februarie 2016 de la oficiul poștal a ridicat corespondența, făcînd cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 de a nu da curs cererii de apel.

Totodată, susține recurentul că, dorește să achite taxa de stat și să fie examinată cererea de apel.

La 18 martie 2016, în adresa intimatului Cravcenco Vasilii a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Leșencu Roman cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 369 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. art. 364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 01 august 2014, Cravcenco Vasilii prin intermediul reprezentantului, avocatul Scutelnic Constantin s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Leșencu Roman privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 05 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă.

La 04 noiembrie 2015, Leșencu Roman, prin intermediul reprezentantului, avocatul Sergiu Musteață, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 05 octombrie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Leșencu Roman, acordându-i-se acestuia termen până la 22 februarie 2016, să lichideze neajunsurile, și anume, să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 855 lei și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

În cadrul ședinței de judecată din 23 februarie 2016, apelantul Leșencu Roman a depus cererea de apel desfășurată și totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și restituită cererea de apel depusă de către Leșencu Roman cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că nu s-a

conformat indicațiilor obligatorii, stabilite prin încheierea din 21 ianuarie 2016, și anume, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 855 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actului judecătoresc de dispoziție contestat în coroborare cu actele pricinii, consideră că Curtea de Apel Chișinău incorect a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel, încălcând în acest sens normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 102 alin.(3) CPC, citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Potrivit art. 9 alin. (1) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sînt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din materialele dosarului, și anume, avizul de recepție, rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 apelantul-recurent Leșencu Roman a recepționat-o abia la data de 23 februarie 2016, data ședinței de judecată stabilită pentru examinarea a cererii de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Leșencu Roman a fost în imposibilitate de a lichida neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 21 ianuarie 2016 și anume, de a achita taxa de stat, deoarece nu a cunoscut de existența acestei încheieri.

La exercitarea căii de atac-apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rîndul său, instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel, atît la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare. Mai mult ca atît, instanța este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții la proces să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale.

Reieșind din circumstanțele enunțate în raport cu normele legale sus indicate, instanța de recurs apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel de a restitui cererea de apel.

Colegiul reiterează, că restituirea cererii de apel neîntemeiat îngrădește dreptul apelantului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO. Astfel, potrivit art. 6 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, recurentul a invocat în cererea de recurs că dorește să achite taxa de stat, solicitînd pentru aceasta acordarea unui termen suplimentar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău

din 23 februarie 2016, cu restituirea pricinii în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Leșencu Roman.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cravenco Vasilii împotriva lui Leșencu Roman cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi